

Порядок проведення розрахунків та нарахувань за надані
послуги централізованого водопостачання
та централізованого водовідведення

Основними нормативними актами, які регулюють проведення розподілу, розрахунків та нарахувань за надані послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є Закони України «Про житлово-комунальні послуги» № 2189-VIII від 09.11.2017, «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» № 2219-VIII від 22.06.2017, Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджені Постановою Кабінету Міністрів № 690 від 05.08.2019 та Методика розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 22.11.2018 № 315.

Стаття 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлює права і обов'язки споживачів комунальних послуг, де пп. 11 та 12 п.2 визначено, що індивідуальний споживач зобов'язаний:

11) інформувати управителя, виконавців комунальних послуг про зміну власника житла (іншого об'єкта нерухомого майна) та про фактичну кількість осіб, які постійно проживають у житлі споживача, у випадках та порядку, передбачених договором;

12) надавати виконавцю комунальних послуг або іншій особі, що здійснює розподіл обсягів спожитих послуг, показання наявних приладів - розподільовачів теплової енергії та/або вузлів обліку, що забезпечують індивідуальний облік споживання відповідної комунальної послуги в квартирі (приміщенні) багатоквартирного будинку, в порядку та строки, визначені договором.

Також ст.8 Закону визначає Права і обов'язки виконавців комунальних послуг, а саме:

1. Виконавець комунальної послуги має право:

7) у разі укладення індивідуального договору про надання комунальної послуги отримувати інформацію від споживача про зміну власника житла (іншого об'єкта нерухомого майна) та фактичної кількості осіб, які постійно проживають у житлі споживача, у випадках та порядку, передбачених договором.

2. Виконавець комунальної послуги зобов'язаний:

10) ***у разі укладення індивідуальних договорів про надання комунальних послуг здійснювати розподіл загальнобудинкового обсягу послуг між співвласниками багатоквартирного будинку у передбаченому законодавством та договором порядку.***

П.1 ст. 9 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» визначає: Комерційний облік здійснюється вузлом (вузлами) комерційного обліку відповідної комунальної послуги, що забезпечує (забезпечують) загальний облік її споживання, згідно з показаннями його (їх) засобів вимірювальної техніки.

Відповідно ст. 9 Закону, обсяги спожитої у будівлі гарячої, питної води, визначені за допомогою вузлів комерційного обліку (а у випадках, передбачених частиною другою статті 9 цього Закону, - за розрахунковим або середнім споживанням), розподіляються між споживачами з урахуванням того, що:

1) у разі якщо частина води була витрачена на полив клумб і газонів, прибирання місць загального користування тощо та/або гарячої води - на прибирання місць загального користування тощо, обсяг відповідно питної, гарячої води, що розподіляється між споживачами, зменшується на обсяг, витрачений на такі загальнобудинкові потреби, визначений на підставі показань відповідних вузлів обліку;

2) у разі якщо приміщення всіх споживачів у будівлі оснащені вузлами розподільного обліку гарячої, питної води, загальний обсяг спожитої у будівлі відповідно гарячої, питної води (крім обсягу, витраченого на загальнобудинкові потреби) розподіляється між споживачами відповідно до обсягу споживання за показаннями вузлів розподільного обліку.

Якщо виникає різниця між показаннями вузла комерційного обліку та обсягом питної води, визначеним як сума показань вузлів розподільного обліку, така різниця розподіляється відповідно до методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства;

3) у разі якщо жодне приміщення у будівлі не оснащене вузлами розподільного обліку гарячої, питної води, загальний обсяг спожитої у будівлі відповідно гарячої, питної води (крім обсягу, витраченого

на загальнобудинкові потреби) розподіляється між споживачами пропорційно до кількості осіб, які фактично користуються такими послугами;

4) у разі якщо частина приміщень у будівлі оснащена вузлами розподільного обліку гарячої, питної води, а частина - не оснащена, обсяг відповідної комунальної послуги, спожитий споживачами у приміщеннях, оснащених вузлами розподільного обліку, встановлюється у розмірі, визначеному за допомогою таких вузлів, а загальний обсяг спожитої у будівлі відповідно гарячої, питної води (крім обсягу, витраченого на загальнобудинкові потреби та споживачами у приміщеннях, оснащених вузлами розподільного обліку) розподіляється між споживачами, приміщення яких не оснащені вузлами розподільного обліку, пропорційно до кількості осіб, які фактично користуються такими послугами.

4. Розподіл між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг здійснюється відповідно до **Методики**.

Відповідно пп.3 п.4 «Методики з розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг», розподіл між споживачами обсягу спожитих комунальних послуг здійснюється на підставі визначеного на розрахункову дату споживання (фактичного, розрахункового або середнього) обсягів комунальної послуги за відповідний розрахунковий період.

Розподіл між споживачами загального обсягу спожитої комунальної послуги у будівлі за відповідний розрахунковий період (далі - розподіл) здійснюється з урахуванням показань вузлів комерційного та розподільного обліку (теплолічильників, лічильників холодної води, лічильників гарячої води), установлених як у приміщеннях, так і за їх межами, а в окремих випадках - розрахунково.

4. Загальні правила розподілу спожитих у будівлі комунальних послуг:

1) для розподілу приймаються показання вузлів розподільного обліку станом на кінцеву дату розрахункового періоду, отримані виконавцем відповідної комунальної послуги або визначеною власником (співвласником) іншою особою, що здійснює розподіл обсягів комунальної послуги (далі - виконавець розподілу), у спосіб, визначений договором про надання комунальної послуги.

2) у разі розбіжностей показань вузла розподільного обліку, знятих виконавцем розподілу, та показань, переданих споживачем, для розподілу приймаються показання, зняті виконавцем комунальної послуги або виконавцем розподілу.

3) **для розподілу не приймаються показання вузла розподільного обліку, зняті (надані), починаючи з дати встановлення факту виходу з ладу такого вузла обліку (закінчення строку перевірки засобу вимірювальної техніки, що входить до складу відповідного вузла обліку, порушення цілісності пломб) до дати початку наступного розрахункового періоду за датою прийняття на абонентський облік відремонтованого чи заміненого вузла розподільного обліку (повіреного засобу вимірювальної техніки, що входить до його складу).**

Відповідно п.п. 2, 4 розділу XII Методики виявлена різниця в результаті уточнення показань вузла, що визначає загальнобудинковий обсяг відповідної комунальної послуги, корегується:

у будівлі, де всі приміщення, до яких постачається відповідна комунальна послуга, оснащені лічильниками холодної води, - пропорційно до обсягу споживання кожного приміщення;

у будівлі, де не всі приміщення, до яких постачається відповідна комунальна послуга, оснащені лічильниками холодної води, - пропорційно до споживання відповідної комунальної послуги за останні 12 розрахункових періодів для всіх приміщень без обліку, до яких постачається відповідна комунальна послуга.

Інформаційно: небаланс - для будинків, стовідсотково оснащених засобами розподільного обліку, - різниця між: обсягами комунальної послуги, визначеної на підставі показань вузла комерційного обліку або за розрахунковим споживанням у випадках, визначених статтею 9 Закону України "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання"; обсягами відповідної комунальної послуги, визначеної як сума обсягів комунальної послуги, спожитої споживачами у приміщеннях; обсягами теплової енергії, спожитої на опалення МЗК та допоміжних приміщень, забезпечення функціонування внутрішньобудинкових систем опалення та гарячого водопостачання; обсягами холодної, гарячої води, витраченими на загальнобудинкові потреби;

Обсяг перерозподілу визначається як додатне, так і від'ємне значення, що призводить як до збільшення, так і до зменшення розподілених між окремими споживачами обсягів спожитої комунальної послуги у попередні розрахункові періоди.

Перерозподіл проводиться у тому розрахунковому періоді, у якому було отримано у встановленому порядку інформацію про невідповідність обсягу розподіленої гарячої, холодної води окремим споживачам обсягу, необхідному для розподілу, але не більше ніж за дванадцять розрахункових періодів.

Відповідно пп.34, 35 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, плата виконавцю послуги за індивідуальним договором про надання послуг складається з:

- плати за послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, визначеної відповідно до цих Правил та Методики розподілу, що розраховується виходячи з розміру затверджених уповноваженим органом тарифів та обсягу спожитих послуг або за нормами споживання, встановленими органом місцевого самоврядування, до встановлення вузла комерційного обліку;

- плати за абонентське обслуговування, визначеної виконавцем, розмір якої не може перевищувати граничного розміру, встановленого Кабінетом Міністрів України.

Також, в договорі «Про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без обслуговування внутрішньобудинкових систем) з індивідуальним споживачем». конкретизовано порядок розподілу наданих послуг, що підлягають оплаті споживачем.

За рішенням співвласників будівлі/будинку може бути застосований інший принцип розподілу обсягів небалансу холодної води за одним з варіантів:

- пропорційно до площі ванних кімнат / санвузлів для нежитлових приміщень;
- пропорційно до кількості стояків водопостачання, що проходять через приміщення споживачів;

- пропорційно до кількості санітарно-технічного обладнання, яким у приміщенні здійснюється водорозбір холодної води від внутрішньобудинкової системи водопостачання;

- пропорційно до кількості осіб у приміщенні, яким надається послуга з централізованого водопостачання (або які здійснюють відбір холодної води із системи автономного водопостачання).

У такому разі співвласники будівлі/будинку надають виконавцю розподілу комунальної послуги всі вихідні дані для застосування обраного принципу розподілу до початку розрахункового періоду, в якому будуть застосовуватись нові принципи розподілу.